SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO INSTYTUTU STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA ZA 2023 ROK

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata jest jednostką badawczą na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 513/ Kat/ 2017 z 25 października 2017 roku.

Status Instytutu jako jednostki badawczej o charakterze „innego podmiotu prowadzącego głównie działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły" został po pozytywnym zaopiniowaniu przez Komisję Ewaluacji Nauki potwierdzony decyzją Ministra Edukacji i Nauki w piśmie Departamentu Nauki MEiN DN-WIN.8801.77.2022.KS z dnia 18 lipca 2022 roku.

Instytut ma oddziały w Gdańsku, Krakowie, Łodzi, Toruniu, Warszawie oraz prowadzi Polską Misję Artystyczno-Naukową w Okayamie w Japonii.

W skład władz Instytutu wchodzą:

Zarząd

Prezes: prof. zw. dr hab. Jerzy Malinowski

Wiceprezes: dr Agnieszka Kluczewska-Wójcik

Wiceprezes: prof. dr hab. Anna Markowska

Wiceprezes: dr hab. prof. Hanna Rubinkowska-Anioł

Sekretarz: dr Renata Piątkowska

Skarbnik: dr Magdalena Ginter-Frołow

Członek (sprawy członkowskie i składki): dr Magdalena Tarnowska

Członek (sprawy organizacyjne): dr Karolina Wolska-Pabian

Członek (sprawy wydawnicze): red. Grażyna Raj

Rada Naukowa

Przewodniczący RN: prof. dr hab. Jerzy Uścinowicz

Komisja Rewizyjna

Dr Jacek Tomaszewski – przewodniczący

Dr hab. prof. Weronika Liszewska

Dr Jakub Zarzycki

Członkami Instytutu jest 136 osób, w tym 32 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 52 doktorów (historyków sztuki, kulturoznawców, etnologów, teatrologów, orientalistów, architektów, konserwatorów dzieł sztuki).

Placówka prowadzi działalność badawczą, wydawniczą i dydaktyczną (w formie wykładów, seminariów i zebrań zespołów). W skład Instytutu wchodzą zespoły badawcze i redakcje. Współpracuje z instytucjami zagranicznymi i

krajowymi (uniwersytetami, instytutami naukowymi, muzeami i towarzystwami naukowymi) na podstawie umów i porozumień o wspólnych badaniach.

Instytut realizował w 2023 roku 8 projektów finansowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

Z nich ukończono 3 projekty:

Obrazy raju. Czesław Mystkowski (1898-1938) a środowisko artystyczne Indii Holenderskich

DNM/SN/549353/2022 RK/2024/DNM/SN/549353/2022 21 530,00

Radykalne projekty florenckiej grupy UFO w kontekście semiologii Umberta Eco

DNM/SN/549703/2022 RK/2024/DNM/SN/549703/2022 19 240,00

Antyk w polskiej sztuce i kulturze artystycznej XIX i XX wieku

DNK/SN/549725/2022 RK/2024/DNK/SN/549725/2022 3 640,00

---

44 410,00

Uzyskano środki na 5 projektów na lata 2023-2024:

Michel Sima – (nie)obecny kulturowo fotograf

MONOG/SN/0226/2023/01 11 700,00

Henryk Siemiradzki. Catalogue raisonne of the paintings - vol. 3 Siemiradzki Studies

MONOG/SN/0227/2023/01 42 000,00

Polsko-włoskie kontakty artystyczne 1944-1980

KONF/SN/0498/2023/01 52 529,25

Persian miniature painting in manuscripts from Polish collections

MONOG/SN/0141/2023/01 34 850,00

The lost-and-found : revising art stories in search of potential changes

KONF/SN/0497/2023/01 3 850,00

---

144 929,25

Instytut uzyskał 3 dofinansowania wydawnicze Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Instytucie Książki:

Sztuka na Biegunach Wniosek 212579/22/A2 10 000,00

World Art Studies, tom 23 Wniosek 209181/22/A4 12 000,00

Sztuka Europy Wschodniej, tom 11 Wniosek 209598/22/A1 17 000,00

Dofinansowanie z Fundacji Agencji Rozwoju Przemysłu

Rita Sacchetto 8 000,00

---

45 000,00

Razem 234 339,00

BADANIA I KONFERENCJE

POLSKO-WŁOSKIE KONTAKTY ARTYSTYCZNE

I SZTUKA WŁOSKA XVIII-XXI WIEKU

Konferencja „**CONTATTI ARTISTICI POLACCO-ITALIANI 1944-1980**”

zorganizowana w dniach 27–29 listopada 2023 roku w Rzymie przez PISnSŚ i Instytut Polski w Rzymie we współpracy ze Stacją Naukową PAN w Rzymie, Universitàˆ „La Sapienza” i Fundacją Rzymską J.S. Umiastowskiej pod kierunkiem prof. Jerzego Malinowskiego i Anny Jagielło (Instytut Polski). Była to trzecia konferencja PISnSŚ w Rzymie związana z wieloletnim programem badań polsko-włoskich kontaktów artystycznych od końca XVIII wieku do współczesności. Obejmował on obok publikacji książkowych, numerów specjalnych czasopism także obszerny czterotomowy "Korpus dzieł malarskich Henryka Siemiradzkiego" (finansowany jako projekt MNiSzW) i badania nad polską kolonią artystyczną w Rzymie.

Po raz pierwszy przedmiotem konferencji stała się sztuka współczesna - powojenna, a badania objęły szeroki zasięg problemów w zakresie sztuk plastycznych (z architekturą), teatru i filmu. Wyodrębnione zostały - jako część początkowa - lata 40, związane z 2 Korpusem Polskim gen. Władysława Andersa.
Program trzydniowej konferencji zawierał 53 wystąpienia polskich i włoskich badaczy i krytyków, związanych ze środowiskami uniwersyteckimi lub artystycznymi obydwu państw. Dominowali profesorowie i wykładowcy najważniejszych uniwersytetów, muzeów i ośrodków badawczych. Obrady prowadzone były w językach polskim i włoskim z symultanicznymi tłumaczeniami na drugi język konferencyjny.

Informacja o konferencji i jej program, a także teksty profesorów Tadeusza Kornasia, Jana Wiktora Sienkiewicza i dr Lecha Stangreta opublikowano w „Sztuce i Krytyce” 2023, nr 11-12, a także na stronie internetowej PISnSŚ http://world-art.pl

Efektem konferencji są dwa tomy studiów w języku włoskim ze streszczeniami po angielsku, z których pierwszy objął lata 40, oraz architekturę i sztuki plastyczne (300 s.), zaś drugi - film i teatr (220 s.):

CONTATTI ARTISTICI POLACCO-ITALIANI 1944-1980. ANNI ’40 * ARCHITETTURA * ARTI VISIVE

Ukazał się jako tom 23 rocznika “**World Art Studies**”.

CONTATTI ARTISTICI POLACCO-ITALIANI 1944-1980. CINEMA * TEATRO

Ukazał się jako tom 11 rocznika „**Sztuka Europy Wschodniej/The Art of Eastern Europe”**

Obydwa tomy posiadają ISBN polski i włoski.

Uczestnicy konferencji

Problematyce współczesnej sztuki włoskiej poświęcone zostało opracowanie:

Dr **Agata Knapik**, „Radykalne projekty florenckiej grupy UFO w kontekście semiologii Umberto Eco” jako tom 35 serii „Studia i Monografie”.

Patrz: Wykaz publikacji

SZTUKA AMERYKAŃSKA XX I XXI WIEKU ORAZ POLSKO-AMERYKAŃSKIE RELACJE ARTYSTYCZNE / AMERICAN ART OF THE 20TH AND 21ST CENTURIES AND POLISH - AMERICAN ARTISTIC RELATIONS

IX edycja Konferencji Sztuki Nowoczesnej w Toruniu zorganizowana w dniach 10-12 października 2023 roku przez PISnSŚ i Wydział Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Centrum Sztuki Współczesnej. W Komitecie organizacyjnym znaleźli się prof. Jerzy Malinowski, dr Katarzyna Cytlak, dr Małgorzata Geron i dr hab. prof. Filip Pręgowski.

Trzydniowa konferencja zgromadziła historyków i krytyków sztuki, literaturoznawców, kuratorów wystaw sztuki, muzealników, konserwatorów zabytków i artystów reprezentujących różne ośrodki akademickie i badawcze, muzea oraz instytucje kultury w kraju i za granicą, zainteresowanych różnymi aspektami sztuki Stanów Zjednoczonych XX i XXI wieku i jej obecnością w europejskim, a zwłaszcza polskim dyskursie naukowym i artystycznym. Zaprezentowano 38 referatów.

Konferencja pozwoliła na rozpoznanie nowych kierunków badań dotyczących sztuki amerykańskiej i polsko-amerykańskich relacji artystycznych, nawiązanie cennych kontaktów i zakreślenie tematyki przyszłych prac naukowych oraz międzynarodowych projektów polskich i amerykańskich badaczy, krytyków, kuratorów i artystów.

Informacje, program oraz tekst o konferencji Filipa Pręgowskiego zostały opublikowane w „Sztuce i Krytyce" 2023, nr 10 oraz na stronie internetowej Instytutu.

Tom artykułów z konferencji w języku angielskim ukaże się jako tom 24 rocznika "World Art Studies" w 2024 roku.

SZTUKA BUDDYJSKA I STUDIA NAD SZTUKĄ AZJI

X Spotkanie o Sztuce Orientu zorganizowane w dniach 26-27 października 2023 roku przez PISnSŚ i Pracownię Studiów nad Buddyzmem Wydziału Orientalistycznego Uniwersytetu Warszawskiego w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie. Komitet organizacyjny tworzyli prof. Jerzy Malinowski, prof. Marek Mejor i dr hab. Katarzyna Marciniak (obydwoje UW) i Maurycy Gawarski (PISnSŚ).

Spotkanie miało na celu przedstawienie aktualnego stanu badań nad sztuką buddyjską w Polsce, prezentację krajowych kolekcji muzealnych, a także integrację i wymianę doświadczeń między przedstawicielami środowisk historyków sztuki, orientalistów, kulturoznawców, etnologów, muzealników i konserwatorów dzieł sztuki Orientu.

X Spotkanie o Sztuce Orientu miało podwójnie jubileuszowy charakter. Pierwsza ogólnopolska konferencja poświęcona sztuce Azji i artystycznym relacjom Europy i Azji odbyła się przed 40 laty w 1983 roku w Krakowie. Była to sesja Stowarzyszenia Historyków Sztuki *Orient i orientalizm w sztuce.*

I Spotkanie o Sztuce Orientu miało miejsce w 2002 roku w Toruniu.

Informacje, program oraz tekst o X Spotkaniu Maurycego Gawarskiego zostały opublikowane w „Sztuce i Krytyce" 2023, nr 10 oraz na stronie internetowej Instytutu.

Wybrane teksty z konferencji zostały opublikowane w tomie 12 *Buddhist Art* rocznika „Art of the Orient" pod red. prof. Bogny Łakomskiej

Problematyce kontaktów artystycznych Polski z Azja poświęcone zostało opracowanie:

Dr **Joanny Wacławek** *Obrazy raju. Czesław Mystkowski (1898-1938) a środowisko artystyczne Indii Holenderskich* jako tom 34 serii „Studia i Monografie".

Patrz: Wykaz publikacji

ART OF THE ARMENIAN DIASPORA

Materiały z 4 konferencji o tej tematyce w dniach 15-18 czerwca 2022 roku w Ostrawie, zorganizowanej przez Uniwersytet w Ostrawie i PISnSŚ pod kierownictwem prof. Waldemara Delugi zostały opublikowane jako tom XXI rocznika „**Series Byzantina. Studies on Byzantine and Post-Byzantine Art**" z 2023 roku.

Patrz: Wykaz publikacji

PRACE W TOKU

Korpus dzieł malarskich Henryka Siemiradzkiego / Henryk Siemiradzki. Catalogue raisonnè of the paintings – tom 3 – **„***Głosy o twórczości Siemiradzkiego" / "*Siemiradzki Studies" pod red. **dr Agnieszki Kluczewskiej-Wójcik** (przekład tomu na język angielski i wydanie) - zakończenie w 2024

Dr Magdalena Ginter-Frołow, "Persian miniature painting in manuscripts from Polish collections" (przekład na język

angielski i wydanie) - poza seriami - zakończenie w 2024

Dr Agnieszka Chwiałkowska, „Michel Sima – (nie)obecny kulturowo fotograf” – tom 37 serii „Studia i Materiały” - zakończenie w 2024

Dr Małgorzata Geron – „Rita Sacchetto. Taniec i sztuki wizualne” (dokumentacja)

NOWE PUBLIKACJE

World Art Studies

Vol. 23 – Contatti artistici polacco-italiani 1944 – 1980. Anni '40 * Architettura * Arti visive,

a cura di **Jerzy Malinowski & Anna Jagiełło**

SOMMARIO: JERZY MALINOWSKI, Contatti artistici polacco-italiani 1944 – 1980; ALEKSANDRA PIEKARNIAK, Introduzione ai contatti polacco-italiani nell`ambito della cultura negli anni 1945-1980; **Anni ’40:** MAŁGORZATA STĘPNIK, "Ascolto i silenzi della terra...". Il motivo dello sterminio nelle opere di Walter Lazzaro (1914-1989); PIER PAOLO PANCOTTO, Giulio Turcato. *Rovine di Varsavia*; LAURA QUERCIOLI MINCER, Arte, memoria, storia? La bizzarra vicenda del Memoriale italiano di Auschwitz; KRYSTYNA JAWORSKA, L’Italia nell’attività del Teatro Drammatico del 2° Corpo d’armata polacco e in una commedia del 1949; JAN W. SIENKIEWICZ, Anni '40 e artisti del 2º Corpo d’armata polacco; Józef Jarema e Art Club; DOROTA LEKKA, Il film *La grande strada* di Michał Waszyński e gli artisti del 2º Corpo d’armata polacco; SIMONE STARACE, Michał Waszyński in Italia; STEPHEN NATANSON, Józef Natanson un artista a Cinecittà. **Architettura:** KATARZYNA UCHOWICZ, È solo CIAM? Reti di contatti e natura dei rapporti polacco-italiani in architettura dopo il 1945; KRZYSZTOF STEFAŃSKI, Motivi italiani nell'architettura del realismo socialista polacco; ŁUKASZ M. SADOWSKI, I rapporti tra gli architetti polacchi e l’architettura italiana nel secondo dopoguerra. **Arti visive:** IWONA LUBA, ”Il grande ispiratore”? Mostra di Renato Guttuso a Varsavia nel 1954; MICHAŁ HAAKE, Emilio Vedova in Polonia nel 1958; MAŁGORZATA GERON, L’esposizione *Arte italiana contemporanea* alla Galeria Zachęta (1968); PAWEŁ POLIT, "Nuovo Visualismo", la mostra del Gruppo N di Padova al Museo d’Arte di Łódź nel 1967; KATARZYNA KULPINSKA, La presenza della grafica polacca in Italia: biennali della grafica, mostre collettive e personali dal 1945 al 1980; ALEKSANDRA OLEKSIAK, BOŻENA PYSIEWICZ, Giurati, premiati e partecipanti. Grafici italiani alla Biennale Internazionale del Manifesto di Varsavia; DOROTA GRUBBA-THIEDE, *Città italiane*. Eperienze italiane di Anna Jarnuszkiewicz (1958), Wanda Czełkowska (1963), Hanna Brzuszkiewicz (1973); ANNA MARKOWSKA, Trauma, meditazione, purificazione: Magdalena Abakanowicz e Anna Szpakowska-Kujawska in Italia; AGNIESZKA BENDER, Rev. Jerzy Maria Langman – collezionista, organizzatore di mostre, donatore; MAŁGORZATA REINHARD-CHLANDA, Maria Anto nella vita artistica dell’Italia; EWA ZIEMBIŃSKA, Il fascino magnetico del materiale. Tadeusz Koper, Maria Papa-Rostkowska e Alina Szapocznikow - scultori polacchi nelle cave di Carrara; PIOTR CHABIERA, Da Leopoli a Carrara. Tadeusz Koper e le sue creazioni scultoree; ANNA DZIERŻYC-HORNIAK, Artisti polacchi alla Galleria Arturo Schwarz di Milano; KAROLINA ZYCHOWICZ, Artiste polacche alla Biennale di Venezia (1952-1980); ELEONORA JEDLIŃSKA, “… e il curatore sarò io”. Come Ryszard Stanisławski ha realizzato la mostra *Cinque pittori polacchi* in Italia (1958-1959); NATALIA ZARZECKA, Esplorazioni e ricostruzioni. Le mostre polacche al Palazzo delle Esposizioni di Roma (1979).

Polish Institute of World Art Studies @ Tako Publishing House, Warsaw – Toruń – Rome 2023 ISSN 2543-4624 ISBN 978-83-66758-28-5 (Polska) ISBN 979-12-210-5689-1 (Włochy)

Publikacja jest wynikiem projektu w ramach programu Ministerstwa Edukacji i Nauki „DOSKONAŁA NAUKA II – WSPARCIE KONFERENCJI NAUKOWYCH” (umowa nr KONF/SN/0498/2023/01). Publikacja dofinansowana w ramach programu CZASOPISMA ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury (umowa nr 00045/23/FPK/IK).

Sztuka Europy Wschodniej / The Art of Eastern Europe

Vol. XI – Contatti artistici polacco-italiani 1944 – 1980. Cinema * Teatro / Polsko-włoskie kontakty artystyczne 1944-1980. Kino * teatr, a cura di / red. **Jerzy Malinowski & Anna Jagiełło**

SOMMARIO: JERZY MALINOWSKI, Contatti artistici polacco-italiani 1944 – 1980.Cinema * Teatro; **Cinema:** ANNA MILLER-KLEJSA, I primi film neorealisti di Vittorio De Sica sugli schermi cinematografici della Polonia tra il 1945 e il 1960; ANNA OSMÓLSKA-MĘTRAK, Il cinema italiano negli scritti critici di Maria Kornatowska; MAŁGORZATA FURDAL, Silenzi assenze rivelazioni. La Scuola Polacca di cinema vista dalla prospettiva italiana; BOŻENA PYSIEWICZ, Cinema italiano nei manifesti dalla collezione del Museo del Manifesto di Wilanów. **Teatro:** MARTYNA GROTH, Il *Circo Tarabumba*: ispirazioni italiane al Teatr Groteska di Cracovia (1945, 1949); SILVIA PARLAGRECO, Tadeusz Kantor in Italia 1950-1980 : riconoscimenti, amicizie, gioie e dolori; LECH STANGRET, Tadeusz Kantor: la pittura e il Teatro Cricot 2; ROMANO MARTINIS, Un ricordo di Tadeusz Kantor; MARINA FABBRI, Povere creature. L'impatto del lavoro e delle idee di Jerzy Grotowski su critici e artisti in Italia negli anni '60; KATARZYNA WOŹNIAK-SHUKUR, Il Teatro Laboratorio a Venezia (1975); DARIUSZ KOSIŃSKI, Non solo Grotowski: il (para)Teatro Laboratorio in Italia; CARLA POLLASTRELLI, Grotowski e la stagione degli artisti polacchi al Teatro di Pontedera; ALEKSANDRA KOLAN, L'autoconsapevolezza dell'attore. L'analisi del lavoro dell'attore di Jerzy Grotowski; MAGDALENA KĘDZIERSKA, L'idea del teatro aperto di Józef Szajna nello sguardo della critica italiana tra il 1963 e il 1974; AGNIESZKA BERLIŃSKA, Parole che sono solo suono. Il teatro di Józef Szajna alla Rassegna Internazionale dei Teatri Stabili di Firenze; KAROLINA BILSKA, KATARZYNA SKIBA, Accoglienza del Wrocławski Teatr Pantomimy (Teatro della Pantomima di Breslavia) e del Polski Teatr Tańca – Balet Poznański (Teatro Danza Polacco - Balletto di Poznań) in Italia fino al 1980; TADEUSZ KORNAŚ, Teatri del mondo nella città di Grotowski. Gli italiani ai festival del teatro aperto a Breslavia (1967-1981); DOROTA BUCHWALD, Giovanni in Polonia. Episodio 1.

Polish Institute of World Art Studies @ Tako Publishing House, Warsaw – Toruń – Rome 2023 ISSN 2353-5709 ISBN 978-83-66758-29-2 (Polska) ISBN 979-12-210-5690-7 (Włochy)

Publikacja jest wynikiem projektu w ramach programu Ministerstwa Edukacji i Nauki „DOSKONAŁA NAUKA II – WSPARCIE KONFERENCJI NAUKOWYCH" (umowa nr KONF/SN/0498/2023/01).

Publikacja dofinansowana w ramach programu CZASOPISMA ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury (umowa nr 00169/23/FPK/IK).

Art of the Orient

Vol. 12 – Buddhist Art**, ed. Bogna Łakomska**

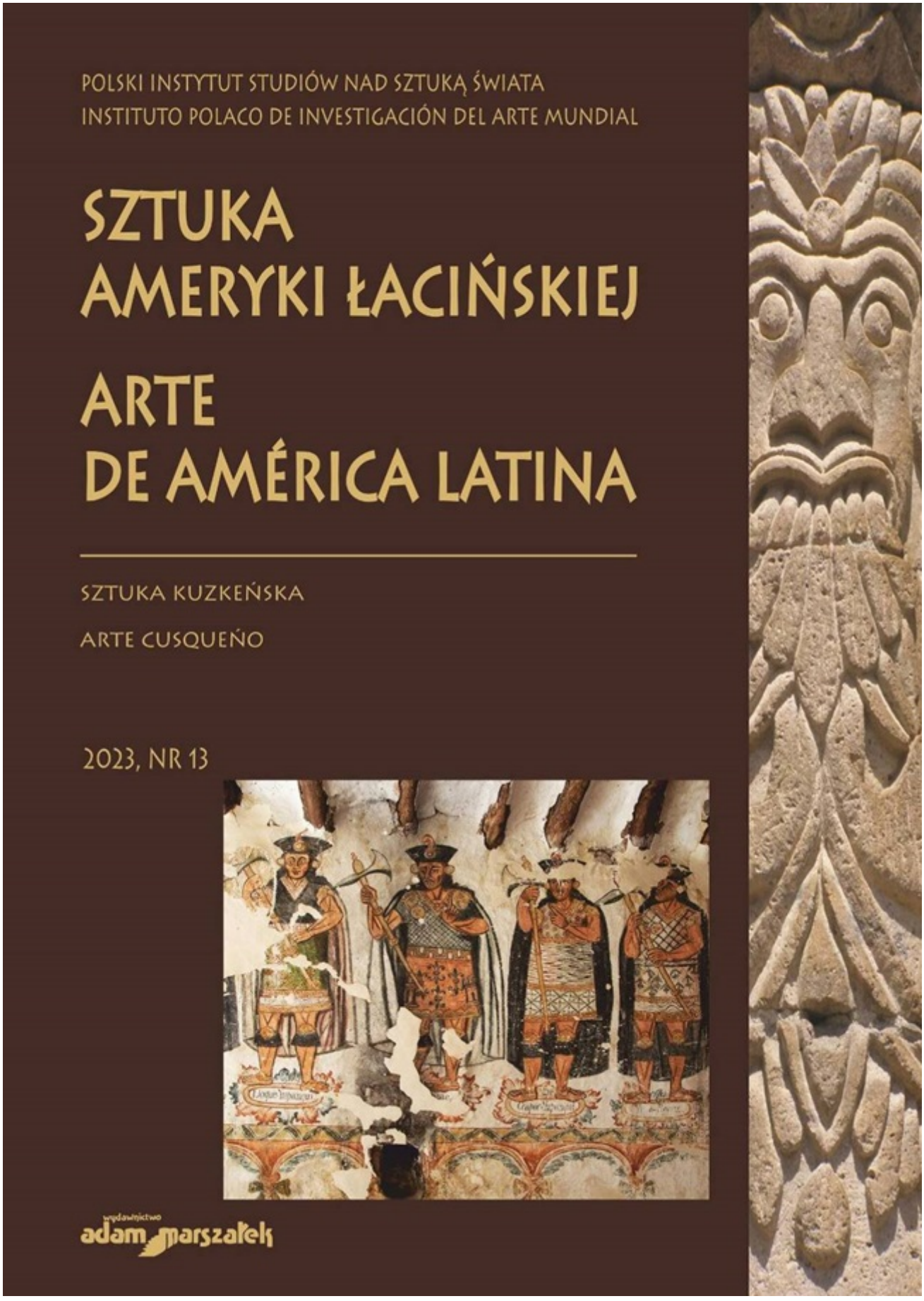
CONTENS: Introduction; JADWIGA PSTRUSIŃSKA, I Stood on the Buddha's Head in Bamiyan; BOGNA ŁAKOMSKA, Bodhisattvas in Animal Forms. The Importance of Calendrical twelve Bodhisattvas; MAREK PISZCZEK, Numinous

Buffalo. A Forgotten Chinese Pictorial Motif; AMELIA MACIOSZEK, Two Buddhist figures – An Interesting Case from the Museum of Lubuskie Region in Zielona Góra; PATRICK FELIX KRÜGER & KNUT MARTIN STÜNKEL, Works of Art as Model Forms in the Contact of Religions. Glimpses from Japan, China and India; MAGDALENA FURMANIK-KOWALSKA, Cultural Tradition or Kitsch? Buddhist Iconography in the Art of Contemporary East Asian Women Artists; MAGDALENA KOZAR, Eyes as the Window to the Soul – a Presentation of the Gyokugan (□□) Technique Based on Experiences at the the Meikodo Buddhist Sculpture Conservation Studio in Tokyo; KATARZYNA ZAPOLSKA, Buddhist Motifs in Chinese Textile Decorations at the End of the Qing Dynasty (1644–1911).

Materiały z konferencji „Sztuka buddyjska” w Warszawie w 2023 roku.

Polish Institute of World Art Studies & Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2023 ISSN 2299-811-X (176 s.)

Arte de America Latina / Sztuka Ameryki Łacińskiej

Nr 13 (2023) pod red. **Ewy Kubiak**

Contenido: EWA KUBIAK Prefacio; VICTORIA JÍMENEZ Fuentes para una historiografía del arte cusqueño; ALMERINDO OJEDA Fuentes grabadas de la obra de Diego Quispe Tito (1611-1681); JUAN GOMEZ HUACSO Aproximación historiográfica a los estudios sobre la representación de los incas y sus descendientes en la pintura cuzqueña de los siglos XVII y XVIII; EWA KUBIAK Arquitectura y decoración del hospital colonial de San Bartolomé de la orden de San Juan de Dios (Cusco, Perú); MICHAŁ WOLF Batalla de Lepanto en la iglesia parroquial de Urubamba (Cusco); LORENA VILLABLANCA KONG Nuevos antecedentes en torno a la labor del pintor Francisco Moncada activo en Cusco entre 1751 y 1768; RAÚL MONTERO QUISPE Construcción de una iglesia de indios a finales del siglo XVIII: un análisis histórico de edificación a partir de sus fuentes documentales: el caso del templo de Maranganí; ALMERINDO OJEDA Los filósofos de Huambutío: Fuentes textuales e invención; RONALD CAMALA VALENZUELA Estudio Histórico de un espacio del Saqsaywaman del Hanan Qosqo: Qhalispukio.

Istituto Polaco de Investigación del Arte Mundial @ Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2023 ISSN 2299-260X

(The) Artistic Traditions of Non-European Cultures

Vol. 11: Art of Communication and Communication through Art in Asia and Africa.

Ed. **Hanna Rubinkowska-Anioł**

Contents: MARTA WIDY-BEHIESSE, HANNA RUBINKOWSKA-ANIOŁ Introduction; AGNIESZKA STASZCZYK Western

viewers – Eastern art objects. Reading the message, understanding the content, expanding knowledge about the world and the human species; KAROLINA KŁOSZEWSKA Mariyamman’s true colours: What images of a Tamil goddess tell us about her; LIDIA NAPIORKOWSKA, The folktale of Rustam in Neo-Aramaic: the art of storytelling; STANISŁAW JAŚKOWSKI, Some Introductory Remarks on the Textual and Visual Means of Communication in the Early Modern Persian Documents; NAGMELDIN KARAMALLA-GAIBALLA, Nubian Queen (Kandaka) a source of strength and inspiration for Sudanese women during the Sudanese Revolution; URSZULA MACH-BRYSON Indicators of Purity in the Japanese Art of Chanoyu – Practitioner's Perspective on Cross-Cultural Communication ; ANNA ZALEWSKA, Contemporary Japanese calligraphy as seen through the categories on major calligraphy exhibitions (Mainichi Shodōten).

Materiały z konferencji w Warszawie w grudniu 2022.

Polish Institute of World Art Studies @ Tako Publishing House, Warsaw – Toruń 2023

ISSN 2450-5692 ISBN 978-83-66758-

Pamiętnik Sztuk Pięknych / Fine Arts Diary

PAMIĘTNIK SZTUK PIĘKNYCH

FINE ARTS DIARY

WSPÓŁCZESNA POLSKA GRAFIKA. OD MATERIALNEJ DO WIRTUALNEJ MATRYCY I POSTCYFROWYCH PRAKTYK

CONTEMPORARY POLISH PRINTMAKING. FROM MATERIAL TO VIRTUAL PRINTING PLATE AND POST-DIGITAL PRACTICES

Nowa seria/New series

Nr/No. 18 2023

POLSKI INSTYTUT STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA
POLISH INSTITUTE OF WORLD ART STUDIES

WYDAWNICTWO TAKO
TAKO PUBLISHING HOUSE

Nr 18 2023: Współczesna polska grafika. Od materialnej do wirtualnej matrycy i postcyfrowych praktyk Contemporary

Polish Printmaking. From material to virtual printing plate and post-digital practices, red. **Katarzyna Kulpińska**

KATARZYNA KULPIŃSKA Wprowadzenie; **Część I**. **Techniki tradycyjne. Grafika, rysunek:** URSZULA DRAGOŃSKA Tadeusz Tuszewski (1907–2004) – przedwojenny debiutant w powojennej rzeczywistości / Tadeusz Tuszewski (1907–2004) – a pre-war debutant in the post-war reality; ADRIANNA FILIPIAK Alicja i Bożena Wahl. Początki / Alicja and Bożena Wahl. Origins; KAJETAN GIZIŃSKI Pejzaż miasta – portret wewnętrzny. Graficzna podróż Małgorzaty Stanielewicz / Cityscape – inner portrait. The printmaking journey of Małgorzata Stanielewicz.; **Część II. Ekspansja technik cyfrowych. Metodologia – historia - praktyki artystyczne:** MARTA ANNA RACZEK-KARCZ Grafika w poszerzonym polu czy Kultura obrazowania graficznego – w poszukiwaniu ram metodologicznych dla badań nad współczesną grafiką / Printmaking in an Expanded Field or Print Culture – in search of a methodological framework for research on contemporary graphic arts; SEBASTIAN DUDZIK Co z tą tradycją? Postcyfrowe praktyki we współczesnej grafice polskiej na przykładach realizacji Krzysztofa Tomalskiego, Karola Pomykały oraz Darka i Filipa Gajewskich / What about this tradition? Post-digital practices in contemporary Polish printmaking on the examples of works by Krzysztof Tomalski, Karol Pomykała and Darek and Filip Gajewski; PATRYCJA WÓJCIK Problematyka technik cyfrowych idziałań intermedialnych w grafice polskiej (od lat 80. XX wieku do 2021 roku) / Digital techniques and intermedia activities in Polish printmaking (from the 1980s to 2021).

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa-Toruń 2023 ISSN 1730-0215 ISBN 978-83-66-758-32-2 (s. 96)

Series Byzantina. Studies on Byzantine and Post-Byzantine Art

SERIES BYZANTINA

Studies on Byzantine and Post-Byzantine Art

VOLUME XXI

Art of the Armenian Diaspora
Proceedings of the Conference
Ostrava, June 15–18, 2022

UNIVERSITY OF OSTRAVA
POLISH INSTITUTE OF WORLD ART STUDIES

Ostrava – Warsaw 2023

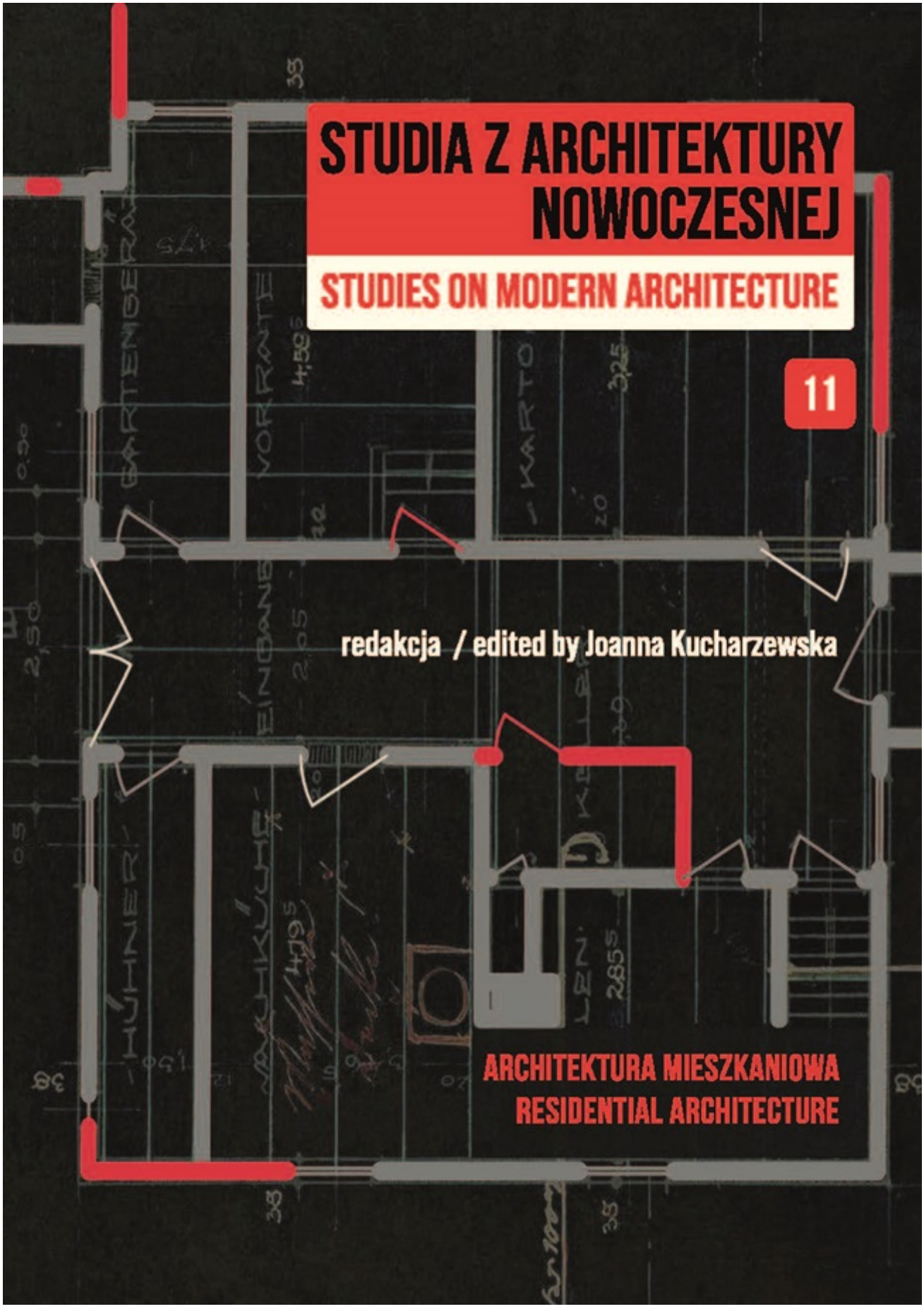
Vol. XXI: Art of the Armenian Diaspora, Waldemar Deluga (ed.)

Contents: WALDEMAR DELUGA, Introduction; CORNELIA HORN, Rereading Armenian Art Historical Evidence and Literary Sources: A New Context for the “Acts of Heraclius” and the Relief on the North Portal of the Church of Mren; LEE BEAUDOEN, From the Golden Aple to the Heigts of Ararat: Intersection between Armenian Material Cultural scholarship and Byzantium; EMMA CHOOKASZIAN, 11th century Evangelist Portraits from a Gary Tatingtian’s Collection; PETRA KOŠTÁLOVÁ, Pilgrims’ Encounters with Alterity: Cultural Heritage of Armenian Traveller from Poland; PIOTR KONDRACIUK, Churches in Zamość. Between tradition and local form; ANATOLE UPART, Santa Maria Egiziaca: The Armenian national church early Modern Rome; BÁLINT KOVÁCS, A positivist archivist or a tourist? Armenian wooden churches in the travel account of Minas Bžškeanc’; MARIAM VARDANYAN, Grec or “Athos Crosses” in the Armenian Churches of Romania; SATENIK CHOOKASZIAN, Armenian silver belts from the collection of the National Gallery of Armenia (end of 19 century – beginning of 20 century); SATENIK VARDANYAN, Armenian Church art in the Russian Empire at the beginning of 20 century; ZOLTÁN GERÁLY, Diaspora or homeland? A brief overview of the Armenian heritage in the North Caucasus; ANNA KARAPETIAN, The Forging of Armenian Art in the Czech Republic.

Materiały z konferencji w Ostrawie w 2022 roku.

University of Ostrava, Polish Institute of World Art Studies, Ostrava – Warsaw 2023 ISSN 1733-5787 (174 pp.)

Studia z Architektury Nowoczesnej / Studies on Modern Architecture

Nr 11: Architektura mieszkaniowa / Residentian architecture. Red. **Joanna Kucharzewska**

Spis treści: JOANNA KUCHARZEWSKA, Architektura mieszkaniowa – pałace, wille, domy, budynki wielorodzinne. Wprowadzenie; ANDRZEJ LEGENDZIEWICZ, ALEKSANDRA WALKOWSKA, Renesansowy dwór w Wojcieszowie Górnym (obecnie pałac Bergmanna) i jego przekształcenia od końca XVI do początku XX wieku; EMILIA ZIÓŁKOWSKA-GANC, Willa architekta Henryka Marconiego w Warszawie; CATHERINE LUSCINSKI, Budynki mieszkalne z okrzesków kamienia młyńskiego w regionie paryskim; ULRICH SCHAAF, Prefabrykowana przez firmę Christoph & Unmack dawna willa Waltera Hentschela na ul. Chopina 25 we Wrocławiu. Historia budowy i technika budowlana w świetle badań architektonicznych; ALEKSANDRA SUMOROK, Pałace dla ludu? Między ideologią a kształtowaniem środowiska mieszkaniowego w Łodzi w latach 1949-1956 na przykładzie dzielnicy Bałuty; KATARZYNA CYTLAK, Habitat stanu wyjątkowego – Pojazd dla bezdomnych (1988-1989) Krzysztofa Wodiczki. Koncepcja zaangażowanej społecznie architektury mobilnej.

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa-Toruń 2023 ISBN 978-83-66-758-32-2 ISSN 2084-0713 (s. 168)

Sztuka i Krytyka / Art and Criticism. Komunikat Zarządu Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata

POLSKI INSTYTUT STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA
POLISH INSTITUTE OF WORLD ART STUDIES

nr 1 (136) styczeń 2024

Red. **Jerzy Malinowski, Grażyna Raj i Marcin Teodorczyk**

Polski Instytut Studiów na Sztuką Świata, Warszawa 2023 ISSN 2544-9281

Spis zawartości rocznika:

SZTUKA I KRYTYKA 2023 NR 1 (124)

Informacje: Pamięci Iriny Gavrash; Seminaria (styczeń – luty); Seminaria naukowe – organizacja spotkań; II Spotkanie z cyklu „Awangarda myśli – awangarda krajobrazu": Ludwika Ogorzelec – energia przestrzeni (SARP – PISnSŚ) – zaproszenie 1 lutego; The Cycle of International Conferences Sonatic Soundscapes of M. K. Čiurlionis – zaproszenie (29 czerwca – 1 lipca - Druskieniki); MAŁGORZATA PASZYLKA-GLAZA, W stulecie urodzin Wojciecha Fangora. Wystawa w Muzeum Narodowym w Gdańsku. **Artykuły:** FILIP CHMIELEWSKI, *Siedzący rycerz* Aleksandra Orłowskiego. O inspiracjach cyklu *Figurine* Salvatora Rosy. **Nowe książki.**

SZTUKA I KRYTYKA 2023 NR 2 (125)

Informacje: Spotkanie z cyklu *Awangarda myśli, awangarda krajobrazu* w SARP; Pierwsze konwersatorium prof. Piotra Majewskiego z cyklu *Muzea w Polsce po roku 1918*; WACŁAW KUCZMA, Wystawa *„Kurdystan – oblicza trwania"* w Muzeum Okręgowym im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy; MARIA SZYMAŃSKA-ILNATA, Konferencja *„Polskie badania nad Indonezją. W hołdzie dr. Januszowi Kamockiemu"* w Muzeum Azji i Pacyfiku. **Artykuły:** AGATA, MAREK I TOMASZ KUNICCY-GOLDFINGEROWIE, Od bóżnic do *Bram Nieba* Marii i Kazimierza Piechotków – szkic wstępny, nie architektoniczny – część
1. **Nowe książki.**

SZTUKA I KRYTYKA 2023 NR 3 (126)

Informacje: Nagroda „Przeglądu Wschodniego" za 2022 rok dla dr Elżbiety Budzińskie:j Seminaria i wydarzenia - Sympozjum Pracowni Kultury i Sztuki Azji i Afryki PISnSŚ i WO UW - *Afryka: migracje myśli i uczuć*; Konferencja: *Jurgis Baltrušaitis 120, The fluidity of art history and imagination* – Wilno 19-20 maja 2023; **Spotkanie** *„Przestrzeń książki – Radosław Nowakowski"***: KATARZYNA ŁOWICKA,** *O spotkaniu „Przestrzeń książki – Radosław Nowakowski"***;** EWA RYKAŁA, EWA KOSIACKA-BECK, *Spotkanie w przestrzeni „kreatywnej książki" Radosława Nowakowskiego*; RADOSŁAW NOWAKOWSKI ,*Nieskończoność, czyli suplement do spotkania na Foksal*. **Artykuły:** JERZY MALINOWSKI, *Icchak Brauner „Głowa"*; KATARZYNA CYTLAK, *Tworzenie nowej przestrzeni publicznej na przykładzie protestów w Chile w 2018/2019 roku*; ANNA KATARZYNA MALESZKO, *O estetyce i dekoracyjności w sztuce japońskiej*. **Nowe książki.**

SZTUKA I KRYTYKA 2023 NR 4 (127)

Informacje: Promocja publikacji *Warsztat malarski Henryka Siemiradzkiego* pod redakcją Dominiki Sarkowicz – tom 4 „*Korpusu dzieł malarskich Henryka Siemiradzkiego*" w Muzeum Uniwersytetu Warszawskiego 10 maja 2023 roku; Seminaria i wydarzenia. **Konferencje:** III Konferencja *Polsko-włoskie kontakty artystyczne / Contatti artistici polacco-italiani 1944 – 1980* w Rzymie 27-29 listopada 2023 roku; X Spotkania o Sztuce Orientu *Sztuka buddyjska* w Warszawie 26–27 października 2023 roku; IX Konferencja Sztuki Nowoczesnej *Sztuka amerykańska XX i XXI wieku oraz polsko-amerykańskie relacje artystyczne* w Toruniu w październiku 2023 roku. **Sprawozdanie z działalności Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata za 2022 rok. Artykuł** AGATA, MAREK I TOMASZ KUNICCY-GOLDFINGEROWIE, *Od bóżnic do „Bram Nieba" Marii i Kazimierza Piechotków – szkic wstępny, nie architektoniczny* – część 2.

SZTUKA I KRYTYKA 2023 NR 5 (128)

Informacje - Zapowiedzi Wydarzeń: AZJA/PACYFIK/50 LAT *Polskie badania nad kolekcjami pozaeuropejskimi* – konferencja w Muzeum Azji i Oceanii 16-17. 06. 2023 MARTYNA GROTH, *Media Magica - Magia Obrazów* – wystawa w Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach 01.06 – 30. 10. 2023; Seminaria i wykłady: IX Konferencja Sztuki Nowoczesnej *Sztuka amerykańska XX i XXI wieku oraz polsko-amerykańskie relacje artystyczne* – konferencja w Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu 10-12. 10. 2023; X Spotkanie o Sztuce Orientu *Sztuka buddyjska* – konferencja w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie 26-27. 10. 2023. **Sprawozdania z wydarzeń:** EWA RYKAŁA, EWA KOSIACKA-BECK, *Romana Rupiewicz o poszukiwaniach języka sztuki w przestrzeni sakralnej. Twórczość Dobrosława Bagińskiego* - wykład Romany Rupiewicz w Stowarzyszeniu Architektów Polskich SARP 26.04. 2023; Dominika Sarkowicz, *Warsztat malarski Henryka Siemiradzkiego* – tom 4 *Korpusu dzieł malarskich Henryka Siemiradzkiego* – promocja w Muzeum Uniwersytetu Warszawskiego 10. 05. 2023; HANNA RUBINKOWSKA-ANIOŁ, *60-lecie studiów afrykanistycznych na Uniwersytecie Warszawskim* 20. 05. 2023. **Artykuł:** AGATA, MAREK, TOMASZ KUNICCY-GOLDFINGEROWIE**,** *Od bóżnic do Bram Nieba Marii i Kazimierza Piechotków – szkic wstępny…* – część 2. **Nowe książki.**

SZTUKA I KRYTYKA 2023 NR 6 (129)

Relacja z wydarzeń: JOANNA WASILEWSKA, *Jubileusz 50-lecia Muzeum Azji i Pacyfiku im. Andrzeja Wawrzyniaka w Warszawie;* KAROLINA KRZYWICKA, *AZJA/PACYFIK/50 LAT. Polskie badania nad kolekcjami pozaeuropejskimi* – konferencja w Muzeum Azji i Pacyfiku 16-17. 06. 2023; EWA RYKAŁA, EWA KOSIACKA-BECK, *Z natury w kulturze – Jarosław Koziara, artysta plastyk, pedagog publicysta*. *O spotkaniu w Oddziale Warszawskim SARP;* **Informacje:** IX Konferencja Sztuki Nowoczesnej *Sztuka amerykańska XX i XXI wieku oraz polsko-amerykańskie relacje artystyczne* – konferencja w Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu 10-12. 10. 2023 (przedłużenie przyjmowania zgłoszeń); X Spotkanie o Sztuce Orientu *Sztuka buddyjska* – konferencja w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie 26-27. 10. 2023 (przedłużenie przyjmowania zgłoszeń) *Art of the Greek Diaspora* – konferencja w Zamościu 9–11. 05. 2024; Komunikacja międzykulturowa - Azja i Afryka - studia na Uniwersytecie Warszawskim; „Art of the Orient" – zaproszenie do publikacji. **Artykuły:** ANNA KATARZYNA MALESZKO, *O japońskich emaliach;* KRZYSZTOF Z. CIESZKOWSKI, *Francis Bacon: a Bibliographer's Perspective.*

SZTUKA I KRYTYKA 2023 NR 7-8 (130-131)

Informacje: JERZY MALINOWSKI, 0pinia w sprawie wszczęcia procedury zmierzającej do odwołania dyrektora Muzeum Azji i Pacyfik im. Andrzeja Wawrzyniaka dr Joanny Wasilewskiej; JERZY UŚCINOWICZ, *Katakumby Monasteru Supraskiego – Pomnik Historii – przeszłość i przyszłość*. **Artykuły**: DOROTA GORZELANY-NOWAK, *Rzymianin w bibliotece* Stefana Bakałowicza – inspiracje odkryciami archeologicznymi; FILIP CHMIELEWSKI, *La donna velata* z Krakowa i Bratysławy, czyli popiersia dwóch tajemniczych dam z epoki fin de siecle'u. Secesyjne czy werystyczne dzieła florenckiego rzeźbiarza-wirtuoza Emilio Fiaschiego? Pomiędzy tradycją a nowoczesnością w sztuce włoskiej przełomu wieków.

SZTUKA I KRYTYKA 2023 NR 9 (132)

Informacje: *Collectionneurs et passeurs culturels au temps de Felix Jasieński (1861-1929). Rencontre à l'occasion de la parution des actes du colloque international* - promocja publikacji PISnSŚ *Des collections aux musées. Collectionneurs et passeurs culturels au temps de Feliks Jasieński* («World Art Studies» 2022, vol. 22) w Stacji Naukowej PAN w Paryżu 21 września 2023; Zaproszenie do tematycznego numeru „Pamiętnika Sztuk Pięknych" 2023 *Tradycja i eksperyment w polskiej grafice artystycznej od drugiej połowy XX wieku do dziś*. **Konferencje:** IX Konferencja Sztuki Nowoczesnej *Sztuka amerykańska XX i XXI wieku oraz polsko-amerykańskie relacje artystyczne / American art of the 20th and 21st centuries and Polish-American artistic relations* – program konferencji w Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu w dniach 10-12 października 2023 i streszczenia referatów; X Spotkanie o Sztuce Orientu *Sztuka buddyjska / Buddhist Art* – program konferencji w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie w dniach 26 – 27 października 2023 i streszczenia referatów.

SZTUKA I KRYTYKA 2023 NR 10 (133)

Informacje: Wykłady i *konwersatorium* **Pracowni Sztuki Azji i Afryki PISnSŚ i UW -** *Sztuka i tradycje artystyczne Azji i Afryki;* FILIP PRĘGOWSKI, Konferencja naukowa *Sztuka amerykańska XX i XXI wieku oraz polsko-amerykańskie relacje artystyczne* w Toruniu (10-12. 10. 2023); MAURYCY GAWARSKI, Jubileuszowe X Spotkanie o Sztuce Orientu – *Sztuka buddyjska* w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie (26-27. 10. 2023); ***Odbicia Piękna.*** *Chińskie malarstwo na szkle z kolekcji Mei Lin* – wystawa w Muzeum Azji i Pacyfiku – otwarcie 26. 10. 2023; Wystawy z cyklu *(nie)równe geografie świata* w Centrum Sztuki Współczesnej „Łaźnia" 1 w Gdańsku – otwarcie 20. 10. 2023: I - *„Interferencje* - Richard Demarco", II - *„Collision Zone* - Nadine Hilbert+ Gast Bouschet" [sound: Yannick Franck & Xavier Dubois]; KATARZYNA KULPIŃSKA, Wystawa „Zapomniany mistrz. Twórczość Józefa Hechta (1891–1951)" w Fundacji Art & Modern w Warszawie – otwarcie 26. 09. 2023; International Symposium *The lost-and-found: revising art stories in search of potential changes* - Warszawa, 1-23. 03. 2024. **Artykuły:** DOROTA GRUBBA-THIEDE, *Agata Zielińska-Głowacka. Między antropologią tkaniny a posttkaniną;* ANNA KATARZYNA MALESZKO, *O lace japońskiej.*

SZTUKA I KRYTYKA 2023 NR 11-12 (134-135)

III Konferencja Polsko-Włoska *Contatti artistici polacco - italiani 1944-1980* - Instytut Polski w Rzymie 27-29 listopada 2023: *Contatti artistici polacco-italiani 1944-1980* - zaproszenie z programem konferencji po włosku; Program konferencji w języku polskim; JERZY MALINOWSKI, *Kontakty artystyczne polsko-włoskie 1944-1980 - założenia konferencji*; Streszczenia referatów po polsku: 1 dzień, 2 dzień, 3 dzień; TADEUSZ KORNAŚ (UJ), Konferencja *Contatti artistici polacco-italiani 1944-1980*; LECH STANGRET (Galeria Foksal), *Kilka zdań o konferencji w Rzymie;* JAN WIKTOR SIENKIEWICZ (UMK), *Przystanek Rzym:* Publikacje pokonferencyjne tomy 1 i 2 - spisy treści; Zdjęcia z konferencji rzymskiej Anny Dzierżyc-Horniak, Martyny Groth i Doroty Grubby-Thiede.

Poza seriami

Teresa Grzybkowska, Nieznany Hermes polski

Dedykowany Juliuszowi Chrościckiemu

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa – Toruń 2023

ISBN 978-83-66758-24-7 (s. 36)

Polska sztuka na Biegunach

O kulturotwórczej roli obszarów polarnych

Pod redakcją Maliny Barcikowskiej

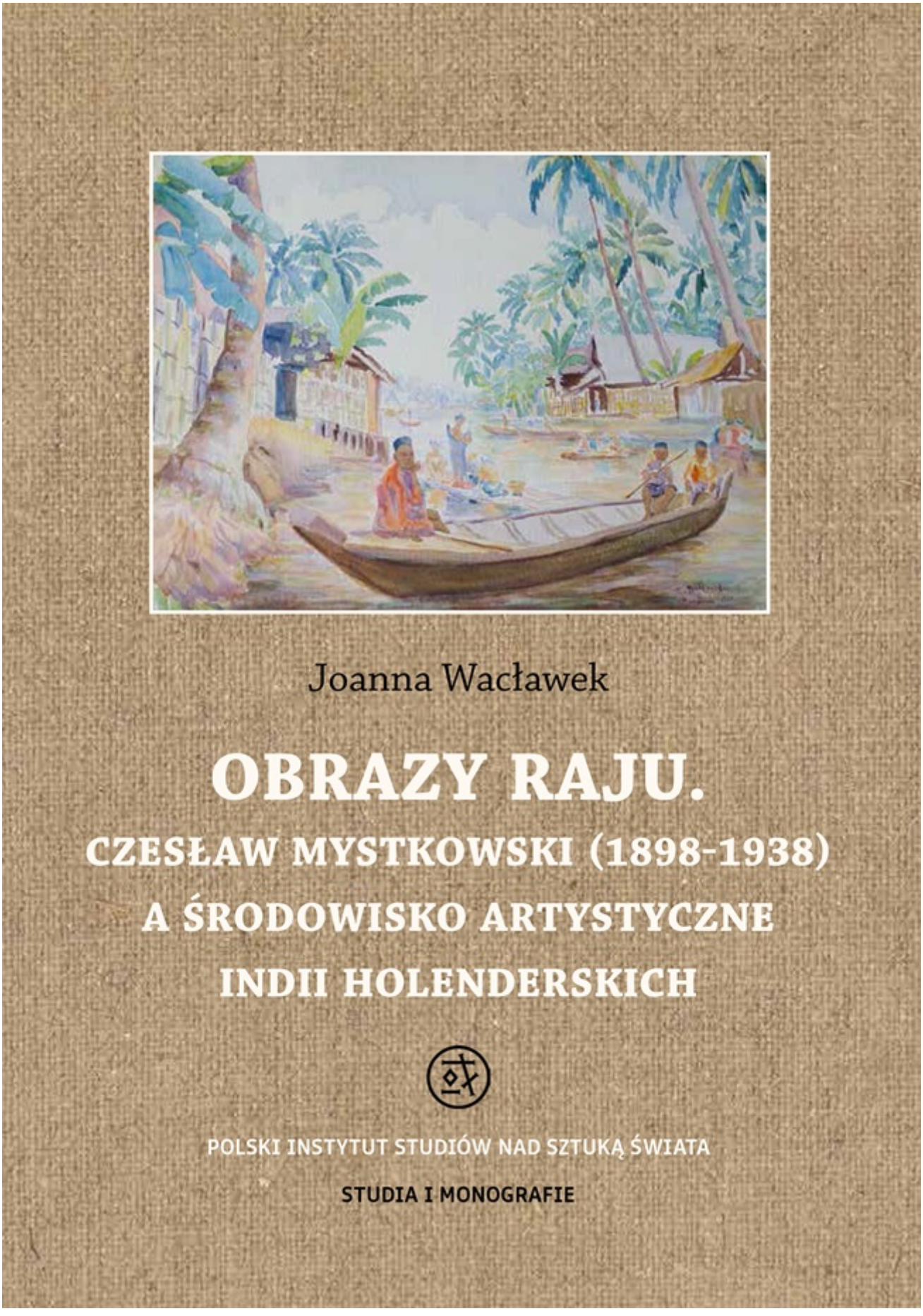
Polska sztuka na Biegunach. O kulturotwórczej roli obszarów polarnych
Pod redakcją **Maliny Barcikowskiej**. Redakcja wydawnicza **Grażyna Raj**

SPIS TREŚCI: MALINA BARCIKOWSKA, Jeszcze dalej niż biegun; DAGMARA BOŻEK, Rys polarny w twórczości Włodzimierza Puchalskiego (1909–1979); ANETA SŁOWIKOWSKA, Spuścizna Włodzimierza Puchalskiego; MAŁGORZATA LEBDA, Próba zatrzymania czasu; PAWEŁ DUNIN-WĄSOWICZ, Polarne fantazje polskie; ANDRZEJ KURYŁEK, Forma i kolorystyka budowlanych realizacji polarnych; MICHAŁ RUSINEK, Wyznania maszyny czytającej, czyli twórczość Wisławy Szymborskiej w Bibliotece Końca Świata; ADAM BARCIKOWSKI, Mistyka lodu, morza i skał; PIOTR KUKLIŃSKI, Artyści jako tłumacze świata nauki; TOMASZ KUBIKOWSKI, Dichtung und Wahrheit; PIOTR KONDRACIUK, Muzeum Badań Polarnych w Puławach; Noty o Autorach

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa-Toruń 2023 ISBN 978-83-66758-26-1 (s. 170)

Dofinansowano w ramach programu LITERATURA ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury (umowa nr 05726/23/FPK/IK)

Studia i monografie

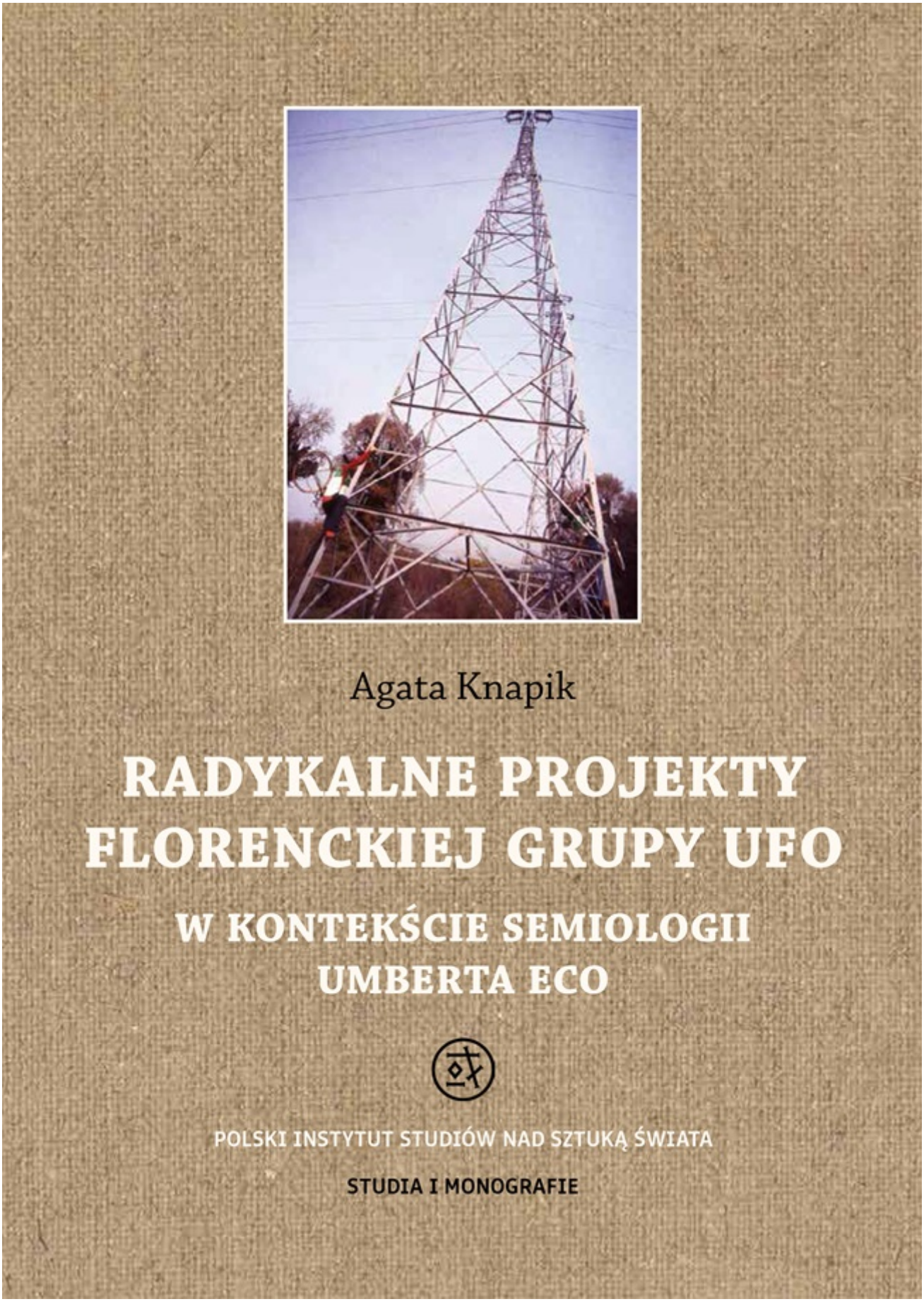

Tom 34, **Joanna Wacławek**, Obrazy raju. Czesław Mystkowski (1898-1938) a środowisko artystyczne Indii

Holenderskich, redakcja **Agnieszka Kluczewska-Wójcik**

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa – Toruń 2023 ISBN 978-83-66758-21-6 (260 s.)

Publikacja dofinansowana z programu „Doskonała nauka – wsparcie monografii naukowych Ministra Edukacji i Nauki (numer umowy DNM/SN/549353/2022 z dnia 15. 12. 2022)

Tom 35, **Agata Knapik**, Radykalne projekty florenckiej grupy UFO w kontekście semiologii Umberta Eco, redakcja

Agnieszka Kluczewska-Wójcik

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa – Toruń 2023 ISBN 978-83-66758-18-6 324 s.)

Publikacja dofinansowana z programu „Doskonała nauka – wsparcie monografii naukowych Ministra Edukacji i Nauki (numer umowy DNM/SN/549703/2022 z dnia 19. 12. 2022)

SEMINARIA I KONWERSATORIA

Seminarium ze sztuki nowoczesnej

12 stycznia 2023 **Dr Agnieszka Chwiałkowska** (PISnSŚ, Lublin), Michel Sima [Michał Smajewski; 1912-1987] – (nie)obecny kulturowo fotograf. O paradygmacie francuskiej fotografii lat 30. – 50. XX w twórczości artysty

Seminarium z rzemiosła artystycznego, sztuki stosowanej i designu

Pod kierunkiem dr Karoliny Wolskiej-Pabian

19 stycznia 2023

Katarzyna Świetlicka (Kolekcja Ceramiki i Szkła MNW), Biała Podlaska czy Belweder – z badań nad atrybucją fajansów polskich XVIII wieku

9 lutego 2023

Andrzej Romanowski (Gabinet Monet i Medali, MNW), Gabinet Monet i Medali MNW. Repozytorium dziedzictwa światowego – czyli skąd pochodzą nasze pieniądze

Konwersatorium: Muzea w Polsce po roku 1918

Pod kierunkiem dr hab. prof. ucz. Piotra Majewskiego

22 marca 2023

Dr hab. prof. ucz. Piotr Majewski (UKSW, PISnSŚ), Muzea w Polsce po roku 1918 – kierunki badań

12 kwietnia 2023

Dr Aldona Tołysz (Muzeum Karykatury im. Eryka Lipińskiego), Obraz polskiej muzeologii w świetle tekstów źródłowych na przykładzie: *Muzeum w kulturze pamięci Rzeczpospolitej Obojga Narodów. Antologia najwcześniejszych tekstów* oraz serii wydawniczej „Pomniki Muzealnictwa Polskiego”

Seminarium Sztuki Azji

13 kwietnia 2023

Anna Katarzyna Maleszko (PISnSŚ), Obraz i Słowo. O poezji w japońskim drzeworycie ukiyo-e

Korpus dzieł malarskich Henryka Siemiradzkiego

10 maja 2023

Promocja tomu 4 *Warsztat malarski Henryka Siemiradzkiego* pod redakcją **dr Dominiki Sarkowicz** (Muzeum Narodowe w Krakowie) w Muzeum Uniwersytetu Warszawskiego

Konwersatorium: *Muzea w Polsce po roku 1918*

pod kierunkiem dr hab. prof. ucz. Piotra Majewskiego

17 maja 2023

Dr Łukasz Bukowiecki (UW), Muzea – preteksty w Warszawie. Niezrealizowane plany adaptacji budynków historycznych na cele muzealne

Spotkanie z okazji 60-lecia studiów afrykanistycznych na UW

Zorganizowane przez Katedrę Języków i Kultur Afryki WO i Pracownię Badań nad Kulturą i Sztuką Azji i Afryki PISnSŚ i WO

20 maja 2023

Debata „Afryka: migracje myśli i uczuć" z udziałem **dr Katarzyny Cytlak (UMK, PISnSŚ), dr Marty Widy-Behiesse (UW), Krzysztofa Karwowskiego**; prowadzenie **prof. UW Hanna Rubinkowska-Anioł** (wiceprezes PISnSŚ) w Bibliotece UW

Seminarium Sztuki Azji

24 maja 2023

Maurycy Gawarski (PISnSŚ), Jerzy Grotowski w Chinach. Wizyta studyjna z 1962 roku

Konwersatorium: *Muzea w Polsce po roku 1918*

28 czerwca 2023

Dr hab. prof. ucz. Piotr Majewski, Konspiracyjne nauczanie uniwersyteckie w latach II wojny światowej a potrzeby muzeów (na przykładzie Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Warszawskiego).

Collectionneurs et passeurs culturels au temps de Felix Jasieński (1861-1929)

Rencontre à l'occasion de la parution des actes du colloque international

Polish Institute of World Art Studies &

Académie Polonaise des Sciences Centre Scientifique de Paris

21 września 2023 **-** Académie Polonaise des Sciences Centre Scientifique de Paris

Ouverture du Colloque

Anna Łuczak – Académie Polonaise des Sciences Centre Scientifique à Paris

Agnieszka Kluczewska-Wójcik – Vice-Présidente de Polish Institute of World Art Studies

Table ronde I

Modératrices :

Agnieszka Kluczewska-Wójcik, Polish Institute of World Art Studies, Varsovie

Rossella Froissart, SAPRAT – Ecole pratique des hautes études – Paris Sciences Lettres

Participants :

Julie Verlaine - Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne, Paris

Léa Saint-Raymond - Ecole Normale Supérieure, Paris

Lucie Chopard – Aix-Marseille Université

Table ronde II

Modératrice :

Ewa Bobrowska, chercheuse indépendante et Terra Foundation for American Art, Paris

Participants :

Györgyi Fajcsák - Hopp Ferenc Azsiai Müvészeti Múzeum, Budapest

Milena Woźniak-Koch – Académie Polonaise des Sciences Centre Scientifique de Berlin

Markéta Hánová – Národní galerie, Prague

Vita Susak – chercheuse indépendante, Bâle

Conclusion

Vers l'histoire horizontale du collectionnisme

Konwersatorium: Sztuka i tradycje artystyczne Azji i Afryki

w ramach zajęć ogólnouniwersyteckich *Konwersatorium: sztuka i tradycje artystyczne Azji i Afryki* organizowanych przez Pracownię Sztuki Azji i Afryki Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata i Wydziału Orientalistycznego UW.

3 października 2023 online

prof. dr hab. Jerzy Malinowski (PISnSŚ), O badaniach sztuki Azji w Polsce

17 października 2023 online

prof. dr hab. Monika Zin (Sächsische Akademie der Wissenschaften zu Leipzig; PISnSŚ), Któż myśli o Nirwanie? Obawy i pragnienia odwiedzających groty Adżanty

Konwersatorium: Muzea polskie po 1918 roku

5 listopada 2023

Dr hab. prof. ucz. Piotr Majewski (UKSW; PISnSŚ), Kto mnie wołał, czego chciał. O wyzwaniach polityki muzealnej w Drugiej Rzeczypospolitej (1918-1939).

K*onwersatorium: Sztuka i tradycje artystyczne Azji i Afryki*

21 listopada 2023 online

Prof. dr Ewa Balicka-Witakowska (Uppsala University; PISnSŚ), Podróże i przygody Matki Boskiej i Świętej Rodziny prześladowanych przez Heroda, opowiedziane i zilustrowane w etiopskim apokryfie „Historia Marii" (*Nägärä Maryam*)

12 grudnia 2023 online

Prof. dr hab. Tomasz Torbus (UGd; PISnSŚ), Interferencje między architekturą Krzyżowców a państw Islamu na Bliskim Wschodzie od XI do XIII wieku

SPRAWY DOTYCZĄCE CZŁONKÓW PISnSŚ

20 stycznia 2023

Irina Gavrash zmarła w Gdańsku w wieku 37 lat. Pochodząca z Grodna, absolwentka i doktorantka Uniwersytetu Gdańskiego odegrała ważną rolę w kontaktach i badaniach relacji artystycznych polsko-rosyjskich, zanim wojna w Ukrainie ich nie przerwała. Była współorganizatorką Konferencji Polskich i Rosyjskich Historyków Sztuki „Polska-Rosja: Sztuka i historia" w 2012 roku w Warszawie. Pełniła funkcję sekretarza naukowego „Korpusu dzieł malarskich Henryka Siemiradzkiego", a także współredaktora rocznika „Sztuka Europy Wschodniej".

25 marca 2023

Dr Elżbieta Budzińska (członek honorowy PISnSŚ) otrzymała nagrodę „Przeglądu Wschodniego" w XXX edycji za 2022 rok w kategorii „Edycja źródeł" za przygotowanie (wraz z zespołem PISnSŚ) do druku tomu „Johann Heinrich Müntz: Podróże malownicze przez Polskę 1780-1784", wydanego przez Narodowy Instytut Polskiego Dziedzictwa Narodowego za Granicą Polonika i PISnSŚ.

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata –

Polska Misja Artystyczno-Naukowa w Japonii

Radosław Predygier

O projekcie „Sgraffito w Setouchishi. Otwarte Muzeum vol. 2"

Dnia 24 listopada 2023 roku odbyła się oficjalna inauguracja dwóch murali sgraffito: „Jesień” i „Zima”, zamykających cykl „Cztery Pory Roku”, zrealizowany przez Polską Misję Artystyczno-Naukową w Japonii na murach japońskiego Liceum Prefekturalnego w Oku, we współpracy z miastem Setouchishi oraz Fundacją Fukutake.

Tym samym został zamknięty dwuletni program realizowany w latach 2022/2023, w ramach budżetu obywatelskiego miasta Setouchishi, którego celem jest zwiększenie potencjału kulturalnego i atrakcyjności miejscowego Liceum. W jego efekcie powstały cztery dekoracje ścienne, wykonane wespół z młodzieżą szkoły, klubu plastycznego, w wapiennej technice malarstwa ściennego - sgraffito - zupełnie jeszcze nieznanej w Japonii.

il. 1 Sgraffito w Setouchishi. Liceum Prefekturalne w Oku. 2022/2023

Na uroczystości obecny był prezydent miasta Setouchishi Pan Akinari Takehisa, dyrektor szkoły Pan Hagihara Yasumasa, dyrektor UG Giken, firmy, która udostępniła rusztowania, przedstawiciel firmy Ashidachi Sekkai Kogyou, która dostarczyła wapno, młodzież szkolna, organizatorzy, zaproszeni goście oraz przedstawiciele mediów - gazety *Sanyou Shimbun* i telewizji.

il. 2. Inauguracja sgraffito 24 listopada 2023

Podobnie jak w pierwszym roku tego programu, zadanie rozpoczęło się cyklem spotkań i warsztatów z uczniami Liceum, na których omawiano zagadnienia związane ze sgraffito z naciskiem na prace projektowe i koncepcyjne murali do wykonania. Uczniowie wykonali serię projektów w skali 1:10, na których przedstawili swoje wyobrażenia na temat Jesieni i Zimy; odbyły się również warsztaty, na których licealiści wykonali niewielkie prace sgraffito na przygotowanych wcześniej panelach.

Wykonano również prace praktyczne: umyto i zagruntowano ściany pod murale, przygotowano wapno i zaprawy wapienne, wykonano pierwszy narzut wapienny i otynkowano ściany.

Uczniowie pracowali z niezwykłym entuzjazmem i radością, zwłaszcza te roczniki, które miały już doświadczenie ze sgraffito z zeszłego roku; wykonali naprawdę piękne projekty i włożyli serce w każdy kolejny element wykonywanej pracy, będące świadectwem zaangażowania i zainteresowania techniką sgraffito.

il. 3. Warsztaty z młodzieżą

W efekcie wspólnej pracy koncepcyjnej powstał projekt „Jesieni" z motywem *„inekari"*, czyli zbioru ryżu - żniw oraz „Zimy" z motywem *„oshougatsu"* lub *„oomatsuri"* , czyli Nowego Roku lub Świąt.

O ile motyw „Jesieni" narzucał się niejako samoistnie - region Setouchishi o tej porze roku złoci się intensywną żółcienią dojrzałych pól ryżowych, a wspólne zbiory i żniwa ryżu są tutejszą tradycją, o tyle „Zima" okazała się tematem niełatwym do opracowania; nam, Polakom, kojarzy się ze śniegiem, bielą i bałwankiem, soplami lodu i płatkami śniegu, natomiast tutaj, w tej części Japonii, śnieg widywany jest głównie w telewizji, a jeszcze w styczniu i lutym za oknami pięknie kwitną kwiaty *„sazanka"* - japońskiej kamelii. Śnieg natomiast przyprószy tutaj może raz na dwa lata. Wybraliśmy więc jako główny motyw dla zimy Święta: przy obficie zastawionym stole *„kootatsu"* (czyli specjalnie na zimę docieplanym kocem stole) rodzina cieszy się ze spotkania świątecznego. Jest choinka i są prezenty; prezenty, które chłopiec bawiący się kukiełką św. Mikołaja (marionetka jest ważną tradycją dla miasta Oku) wskazuje dziewczynce poniżej grającej z kotkiem. Kompozycyjnie „Zima" różni się od pozostałych murali ukazaniem wnętrza japońskiego domu i elementów japońskiej architektury; akcja „Wiosny", „Lata" i „Jesieni" odbywa się na zewnątrz, w naturze,

il. 4 i 5 „Jesień” i „Zima”

natomiast akcja „Zimy” odbywa się „pomiędzy” - częściowo w ogrodzie, a częściowo w otwartym na ten ogród domu. Jest to typowe w tradycyjnej architekturze japońskiej, gdzie ogród jest swoistym „przedłużeniem” domu, a dom - ogrodu.

Patrząc z dystansu na wykonane dzieło, można dostrzec nie tyle opowieść o nieustannym cyklu przyrody i zmieniających się porach roku ale również subtelną opowieść o drodze człowieka przez różne etapy życia: od rozkwitania i celebracji młodości, poprzez ciężką, kolektywną pracę, do wspólnej radości i świętowania owoców tej pracy.

Realizacja sgraffito odbyła się pod koniec lipca. Ze względu na napięty grafik uczniów i szkoły, należało wykonać obydwa murale podczas jednej sesji - wykonano jednocześnie 20 metrów kwadratowych sgraffito, co jest swoistym rekordem, biorąc pod uwagę ilość pracy do wykonania i tynku do opracowania. Udało się to wszystko zrealizować dzięki niezwykle sprawnej organizacji całego zespołu i zaangażowaniu uczniów. Posiadając doświadczenie z zeszłego roku, uczniowie wykonali wszystkie prace z entuzjazmem, poczynając od przygotowania materiałów i zaprawy, nałożenia kolejno czarnego i białego tynku, wycięcia wstępnego rysunku i w końcu całości sgraffito. Cała sesja została zamknięta w ciągu czterech kolejnych dni.

Produkcja projektu została wsparta przez Fundację Fukutake, firmę UG Giken, która ustawiła rusztowania, oraz firmę Ashidachi Sekkai Kougyo - kamieniołomy w mieście Niimi, która ufundowała wapno i kruszec wapienny „tankar” użyty przy realizacji sgraffito.

Po wykonaniu dzieła i oficjalnym zakończeniu projektu z udziałem burmistrza Setouchishi, odbyło się kilka wydarzeń towarzyszących: w listopadzie spotkanie z młodzieżą Liceum (około 400 osób) w hallu Oku Kouminkan - Miejskim Domu Kultury, gdzie twórcy otrzymali oficjalne podziękowania ze strony Liceum, a młodzieży opowiedziano o projekcie

z pokazem slajdów ze sgraffito ze Starego Miasta w Warszawie; tutaj też odbyła się również okolicznościowa wystawa, na której pokazano projekty uczniów i film z realizacji sgraffito. W grudniu odbyło się spotkanie w Bibliotece Miejskiej w Oku, gdzie wraz z uczniami opowiedziano mieszkańcom Setouchishi o tym dwuletnim projekcie i w końcu w marcu br. odbyło się końcowe spotkanie i pożegnanie z uczniami. W trakcie tego spotkania niezwykle miłą, a zaskakującą wiadomością okazał się fakt, że czterech świeżo upieczonych absolwentów Liceum wybrało kierunki artystyczne na studia; jedna osoba dostała się na Uniwersytet w Tokio, a trzy w mieście Kurashiki. Również w marcu zespół Polskiej Misji Artystyczno-Naukowej w Japonii odwiedził kamieniołomy Ashidachi w Niimi z oficjalnym podziękowaniem za wsparcie programu.

Przez cały czas trwania realizacji projekt był szeroko komentowany w prasie *Sanyo Shimbun* 22.06, 18. 08 (2023), 26.03 (2024).

Projekt został wyróżniony i nagrodzony przez Prefekturę Okayamy jako jeden z najlepszych programów licealnych w Prefekturze Okayama (*Sanyo Shimbun* 26.03.2024).

„**Sgraffito w Setouchishi - Otwarte Muzeum vol. 2”**

Organizator: Polska Misja Artystyczno-Naukowa w Japonii

Sponsor: Miasto Setouchishi, Fundacja Fukutake

Gospodarz: Liceum Prefekturalne w Oku

Współpraca partnerska: Ashidachi Sekkai Kogyou, UG Giken,

Realizacja: Radosław Predygier

Zespół: Miki Hironori, Ohta Yoshiharu, Korenaga Kazuhiro, Fujiwara Yasuyuki